

عنوان مقاله:

تحلیل شخصیت رستم در هفت خوان بر اساس نظریه روان شناختی شخصیت مزلو

محل انتشار:

پژوهشنامه ادبیات داستانی، دوره 12، شماره 3 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسندگان:

فخری زارعی - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهرکرد، ایران.

سید کاظم موسوی - استاد زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهرکرد، ایران.

علی محمدی آسیابادی - دانشیار زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهرکرد، ایران

خلاصه مقاله:

جهان داستان، قلمرو وسیعی است که از حیث حضور شخصیت و رفتارهای انسانی در آن می تواند موضوع نقد روان شناختی و بستر مناسبی برای این گونه پژوهش ها باشد. در این میان داستان های شاهنامه با شخصیت های فراوان از آثاری است که در آن، میان دنیای داستان و جهان واقعی به خوبی پیوند ایجاد شده است. رستم، شخصیت اسطوره ای شاهنامه، الگوی جسمانی و معنوی ایرانیان است. شخصیتی که نه هاله تقدس او را فراگرفته و نه همچون انسان های عادی است. رفتار این شخصیت، همه مسائل شخصی، اجتماعی و انسانی را در برمی گیرد. از راه های شناخت شخصیت رستم، پرداختن به ذهن و رفتار او براساس عملکردش است. مزلو، روان شناس آمریکایی، در نظریه شخصیت خود با دیدگاهی متفاوت نسبت به روان کاوان و رفتارگرایان، به ابعاد روانی انسان می پردازد. در نظریه او هم به مسائل جسمی و هم به امور معنوی توجه شده است. با ارزیابی شخصیت رستم از تولد تا مرگ، براساس هرم نظریه شخصیت مزلو مشخص می شود او به چه مرحله ای از خودشکوفایی رسیده است. در این پژوهش سعی شده است شخصیت او بر اساس این نظریه و با توجه به هفت خوان بررسی شود. شاخص های رفتاری رستم در این داستان، نشان از سیر حرکتی او از فعالیت های مادی به سوی خودشکوفایی است. عبور از مسائل جسمانی، احساس امنیت و اعتماد به نفس، عشق به وطن، احترام متقابل و تدبیر و تشخیص که از لوازم خودشکوفایی است از بررسی شخصیت رستم در این داستان به دست می آید. قابلیت رستم در انتقال تفکر اسطوره ای که از یک سو، نشان از تکامل نسبی شخصیت اوست و از سوی دیگر، مقبولیت عام را در پی دارد، با استفاده از هرم مزلو به اثبات می رسد.

کلمات کلیدی:

شاهنامه، هفت خوان، رستم، مزلو، خودشکوفایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1774457>

